

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 lutego 2019 r.

Pozycja 54

POSTANOWIENIE z dnia 17 stycznia 2019 r. Sygn. akt Ts 71/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący i sprawozdawca
Grzegorz Jędrejek
Jarosław Wyrembak,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 24 maja 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej S.P.C.,

p o s t a n a w i a:

uwzględnić zażalenie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 marca 2017 r. (data nadania) S.P.C. (dalej: skarżąca) wystąpiła o stwierdzenie, że art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. poz. 594, ze zm.; dalej: u.k.s.c.) jest niezgodny z art. 32 i art. 45 ust. 1 w związku z art. 78 Konstytucji.

Skarżąca twierdzi, że zakwestionowany w skardze art. 112 ust. 3 u.k.s.c. różnicuje sytuację stron reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników w zależności od tego, czy pełnomocnik złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych wraz z apelacją, czy też dopiero w terminie wyznaczonym przez sąd do uiszczenia opłaty sądowej od wniesionego środka odwoławczego. W pierwszym wypadku, sąd oddaliwszy wniosek nie określił terminu i nie wskazał należnej do uiszczenia kwoty. W drugim wypadku sąd wezwie pełnomocnika do uzupełnienia braku fiskalnego i określi wysokość kwoty. Takie zróżnicowanie „prowadzi do niespójności sytuacji procesowej stron reprezentowanych przez profesjonalnego pełnomocnika, a tym samym naruszenia prawa skarżącej do zapewnienia jej równych praw, w tym prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły sąd i weryfikacji wydanego w sprawie rozstrzygnięcia przez sąd drugiej instancji”.

Postanowieniem z 24 maja 2017 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 31 maja 2017 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze, stwierdziwszy, że zarzuty sformułowane w skardze cechuje oczywista bezzasadność. Jak m.in. zauważył Trybunał, w postępowaniu przed sądem drugiej instancji niewniesienie przez zawodowego pełnomocnika należnej opłaty w wysokości stałej lub stosunkowej, obliczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia skutkuje wezwaniem go do uzupełnienia braku fiskalnego. Trzeba jednak mieć na względzie to, że w tej sytuacji, jeśli nawet zawodowy pełnomocnik złoży wniosek

o zwolnienie od kosztów, to po jego oddaleniu zastosowanie znajdzie zakwestionowany w skardze art. 112 ust. 3 u.k.s.c.

W zażaleniu złożonym 5 czerwca 2017 r. (data nadania) skarżąca podkreśliła, że skoro – jak zauważył Trybunał – zawodowy pełnomocnik, który nie uiścił opłaty od środka zaskarżenia, „musi być wezwany do jego opłacenia”, to zarzuty zróżnicowania sytuacji stron reprezentowanych przez tych pełnomocników w zależności od tego, czy pełnomocnik złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych wraz z apelacją, czy dopiero w terminie wskazanym przez sąd, nie są oczywiście bezzasadne. W związku z tym skarżąca wniosła o uchylenie postanowienia z 24 maja 2017 r. i przekazanie skargi do merytorycznego rozpoznania.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 1 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał Konstytucyjny bada przede wszystkim, czy wydając zaskarżone postanowienie, prawidłowo ustalił istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Trybunał Konstytucyjny w obecnym składzie stwierdza, że w wypadku rozpatrywanej skargi konstytucyjnej zachodzą wątpliwości uzasadniające konieczność merytorycznego rozpoznania podniesionych w niej zarzutów. Istnieje w szczególności potrzeba dokonania merytorycznej oceny zarzutu niekonstytucyjności art. 112 ust. 3 u.k.s.c. w zakresie, w jakim przepis ten różnicuje sytuację stron reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników w zależności od tego, czy pełnomocnik złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych wraz z apelacją, czy też dopiero w terminie wyznaczonym przez sąd do uiszczenia opłaty sądowej od wniesionego środka odwoławczego.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK, postanowił jak w sentencji.